

Vellinge kommun
Miljö- och Stadsbyggnadsförvaltningen
235 81 Vellinge

Synpunkter på Vellinge Översiktsplan 2010 – med utblick mot 2050.

Inledning

Falsterbonäsens Naturvårdsförning anser att hållbar utveckling är att skapa ett samhälle där så många som möjligt är nöjda med sin situation. Vi tror att man kan åstadkomma detta genom att våga tala om utveckling i termerna av natur- och kulturmiljö. Vellinge kommuns läge i anslutning till den dynamiska Öresundsregionen erbjuder spännande möjligheter. Vi har bara några mil till internationella flygplatser och miljonstäder, men vår unika natur- och kulturmiljö gör att det ändå känns som om vi bor relativt ostört. Det är viktigt att ta tillvara detta unika privilegium och inte bygga bort boendekvaliteten i kommunen. I denna är gröna, vilda stråk i bebyggelsen, naturreservaten och de få allemansrättsliga områdena med naturligt mörker och tystnad viktiga ingredienser. Vår värdefulla natur- och kulturmiljö exploateras ibland på ett olyckligt sätt. Där den viktiga kunskapen om hållbar utveckling saknas blir det som var tänkt som utveckling istället utarmning.

Det finns ekologiska vinster och ett värde i sig själv att bevara och vårda natur- och kulturmiljön i Vellinge kommun. Det finns också sociala och ekonomiska vinster att göra på detta. Grönskan har nämligen stor betydelse för människors välmående. Vi mår helt enkelt bättre nära grön natur och håller oss friskare med färre sjukskrivningar, vilket samhället i sin tur långsiktigt tjänar på. Natur- och kulturmiljöns betydelse för att locka folk till kommunen, både som boende och turister, får heller inte underskattas. Den ökande turismen kommer det lokala näringslivet till gagn.

En översiktsplan är en riktlinje för den fysiska planeringen i en kommun. Dock är det viktigt att alltid sätta in den i ett humanistiskt perspektiv. Man kan betrakta staden som en samling av byggnader och gator, men utan sitt innehåll är den inte en levande plats. Det är först när staden befolkas, fylls med kultur och får naturliga mötesplatser som den blir attraktiv. Staden måste få ett hjärta och vara älskad av sina invånare – det är en absolut förutsättning och dit måste all utveckling sträva. Allt

detta handlar i grunden också om stadens historia. Vi skall kanske inte ständigt riva och bygga nytt, utan istället utgå från det befintliga och förbättra varsamt. Detta bygger på att långsiktig historia är viktigare än kortsiktig lönsamhet. Att bo i Vellinge kommun är att bo i en levande natur-, kultur- och lantbruksbygd.

Våra synpunkter

FNF deltog i samtliga planmöten som genomfördes 2010 för de sex karaktärsområdena. FNF bearbetade sedan förslaget till översiktsplan i olika arbetsgrupper och sammanställde våra synpunkter i en skrivelse daterad 2010-07-30. Utifrån den uppdaterade översiktsplanen har vi nu arbetat igenom vår skrivelse och utvecklat respektive tagit bort synpunkter. Synpunkterna är återigen väl genomarbetade och grundar sig på Falsterbonässets Naturvårdsförenings motto att visa, vårda och värna de natur- och kulturvärden som Vellinge kommun i så hög grad besitter.

Vi finner många intentioner i planförslaget som vi som förening helt eller delvis instämmer med. Nedan följer det som vi ser som övergripande positivt med översiktsplanen.

- Planen är åskådlig och tydlig och väl genomarbetad.
- Bra initiativ med långsiktigt planerande och långsiktiga ambitioner.
- Vi har uppmärksammat att man nämner den goda jorden och de fria vidderna som skall värnas för en långsiktig och lönsam produktion. Det tycker vi är mycket positivt. Här vill vi gärna vara med i det fortsatta arbetet.
- Bra att man också försöker grunda den framtida planeringen i sociala och kulturella analyser.
- Bra att man vill värna den goda boendekvaliteten. Vi tycker att detta är en grundförutsättning för att folk ska välja att bosätta sig respektive bo kvar i kommunen.
- Bra att man utgår från de olika orternas och områdenas karaktär. När det handlar om hållbar utveckling finns det inte någon universalformel som man rakt av kan applicera på olika orter. I varje enskilt fall gäller det att ta tillvara platsens egen identitet och egna möjligheter. Varje stad berättar sin alldeles egna unika historia. Det handlar om att både bevara och samtidigt försiktigt förstärka och utveckla den lokala särarten. Nu är det viktigt att man också följer denna intention i det fortlöpande arbetet med kommande detaljplaner. Varje karaktärsområde borde få ett eget kvalitetsprogram. Här vill vi gärna vara med i det framtida arbetet.
- Bra ambition att försöka sprida exploateringstrycket österut. De östra delarna kommer att bli än mer attraktiva med den nya sträckningen för pågatåget.

- Bra med fler gång- och cykelstråk i de östra delarna. Det leder till minskad biltrafik vilket är positivt.
- Bra att man för fram tankar på att utveckla alternativa verksamheter ute i gårdsmiljöerna.
- Bra att man lyfter fram specifika naturvärden respektive ekologiska värden samt biotoper som är speciellt skyddsvärda. Här vill vi gärna vara med i det fortsatta arbetet. Vi hoppas att den förespråkade lokala produktionen stöttas genom att lokala inköp görs till skolor, äldreomsorg och kommunhuset.
- Bra att man arbetat långsiktigt med invallningen av Falsterbonäset. Där ligger Vellinge kommun långt fram jämfört med andra kommunen. Här vill vi gärna vara med i det fortsatta arbetet.

Nedan följer det som vi övergripande ser som mindre positivt med översiktsplanen:

- Centralorten. Det verkar som om planen strävar efter att utveckla Höllviken till en framtida huvudort i Vellinge kommun. Det tycker vi är olyckligt. Vellinge behövs som en stark centralort för att binda samman de östra kommundelarna med orterna i väster på Näset. Vi tycker att det fortfarande, trots vissa planer på utbyggnad i öster, är för stort nybyggnadstryck i de västra delarna av kommunen.
- Boendekvaliteten. Var går egentligen gränsen där man bygger bort boendekvalitén och de befintliga värden som finns i kommunen? Vi tycker att Vellinge kommun är mycket nära den gränsen. I planen tas upp risken med att växa okontrollerat, för snabbt och för mycket. Vi tycker att Vellinge kommun ska satsa mer på kvalitet i boendet och boendemiljön istället för kvantitet. Här vill vi gärna vara med i det fortsatta arbetet.
- De vilda naturmiljöerna. Vi anser att det redan nu är svårt att värna de få vilda naturmiljöer som finns kvar i Vellinge kommun och undrar vad som händer när parker, rekreationsområden, rekreationsstråk och lekplatser ska rustas upp och planeras? Generellt anser vi att stadsbyggandet har gått för långt. Mycket av den lantliga idyllen är redan förstörd. Vi fruktar att det är de vilda miljöerna, som är så viktiga ur biologisk och pedagogisk synpunkt, som får stryka på foten till förmån för belysning, asfalt, vuxenplanerade lekplatser, parkplanteringar m.m. Här vill vi gärna vara med i det framtida arbetet.
- Utarmningen. Vi är en kommun som naturligt begränsas av hav och naturreservat. Vi har en unik natur- och kulturmiljö och så den goda jorden. Vi är en landsbygdskommun med egna värden och vill inte bli en gyttig sovstad som enbart slentrianmässigt kopierar storstadens utbud och utseende. Genom sitt planmonopol styr kommunen den fysiska utvecklingen. Ett exempel på likriktning är den externhandel som vuxit fram i östra Höllviken. Vi efterlyser en viss styrning från kommunens sida för att inte utarma kultur och handel i kommunens mindre orter.
- Tillväxten. Vi undrar vad som ligger till grund för de beräknade befolkningstillväxtssiffror som tagits fram till år 2050 för Vellinge kommun. Behövs

det ett ökat skatteunderlag, ökat underlag för service, styr marknadskrafterna utvecklingen...? Hitintills har enbart ökad inflyttning inte påverkat serviceutbudet. Vi tror mer på en över tid och plats jämnt fördelad försiktig tillväxt för att behålla ett bra underlag för privat näringsliv och kommunal service.

- Viss namngivning och historiska fakta är felaktiga i översiktsplanen.

Nedan följer synpunkter med sidhänvisning till den övergripande inledande delen av översiktsplanen (från sidan 1 till sidan 125):

s 6

-Kommunen säger i sammandraget att befolkningen "bör helst inte öka med mer än en 1 % per år". FNF anser att det i sammandraget skall stå (precis som på sidan 37) "maximalt 1 % per år". Annars är intentionen alltför lös och icke förpliktigande.

-FNF säger bestämt nej till erbjudande om nya utbyggnadsområden i Skanör och Falsterbo! Natur- och kulturmiljön är redan påverkad till det yttersta. Vi anser att Skanör och Falsterbo är färdigutbyggt och att det inte finns utrymme för fler utbyggnadsområden efter den storskaliga utvecklingen av Storevång i Skanör (som kommunen felaktigt kallar Skanörs vångar).

-FNF läser med oro slutklämmen av sammanfattningen: "vi ser möjligheter och är modiga och kreativa". Vad betyder detta egentligen för vår unika natur- och kulturmiljö?

s 21

-FNF anser inte att kommunen "driver en översiktlig planering som säkrar en hållbar, trygg och flexibel utveckling och tillväxt för hela kommunen" när man tillåter Toppenområdet expandera löpande med följd av utarmning i övriga kommundelar.

s 37

-Det sägs att målet för översiktsplanen är bevarandefrågor samt en "utveckling mot förändring" för att skapa en värdeskapande omvandling och hållbar utveckling. Är det verkligen kommuninvånarnas önskemål att målet är utveckling mot förändring samt omvandling? Är det därför de har bosatt sig i Vellinge kommun med sina höga natur- och kulturmiljövärden?

s 38

-Bör det verkligen stå i översiktsplanens vision att "friheten... är större för alla"? Vad FNF förstår är denna vision på väg bort från kommunen.

s 68

-FNF är tacksamma för att man tar upp den fortsatta befolkningsutvecklingen i kommunen, men är samtidigt oroad för att man inte politiskt kommer att hålla målen utan kommer att skylla på "att man inte kan stoppa utvecklingen". Det har vi hört förr.

s 70

-Trygghet är en psykologisk effekt inte något som man skapar med stadsbyggande och urbanisering av grönområden, gröna stråk och naturområden.

s 71

-Vård- och trygghetsboende bör läggas centralt och inte på områden som idag ligger utanför bebyggelsen t ex det markerade i Storevång och i lindsbogen vid Kärleksstigen. Det senare området behövs som grön korridor mellan Ljungen och Flommen.

s 72

-Bullerskydd skapas säkrast med tät vegetation, som skiljer vägar från bebyggelse. Så var det mellan Strandbadsvägen och Haga och längs Malmövägen innan man började rensa sly och buskar.

-Belysning ökar urbaniseringen och bör endast finnas i bebyggelsen.

s 73

-Tänk på flikstånden vid breddningen av väg 100 mellan Vellinge och Höllviken.

-FNF hoppas att försköningen av infartsvägarna till tätorterna inte kommer att bli som rondellen vid infarten till Skanör – Falsterbo utan anpassas till omgivningen.

-Höjningen av väg 100 längs Höllvikens strandpromenad (Höllviksstrand) innebär ökat trafikbuller till bebyggelsen om inte hastigheten som idag är 70 km/h minskas. Idag körs här ofta i 80 – 90 km/h.

s 74

-FNF hälsar med tillfredställelse förbättrad kollektivtrafik i de östra delarna.

-FNF anser att busstrafiken i Skanör och Falsterbo bör gå i slinga genom orterna och inte som idag ha ändhållplats i Falsterbo. Det finns såväl miljö- som ekonomiska fördelar med detta. FNF har i särskild skrivelse uppmärksammat kommunen på detta.

-Ordet "gestalta" är ett ständigt återkommande modeord, som ingenting säger, men som tros ha en positiv klang. Man blir omedelbart vaksam, när det ständigt återkommer.

-Tätorterna bör inte förändras för att mer likna t ex Malmö och Oxie. Man bör tänka på att flera av tätorterna har ett synnerligen lantligt ursprung och inte bör urbaniseras.

-FNF är positiva till utbyggnaden av gång- och cykelvägar. Gångvägar kan mycket väl vara gräsklädda, kortklippta gröna stråk mellan tätorterna längs vattendragen.

s 75

-FNF är mycket positiva till spårbunden trafik mellan Malmö och Falsterbo, men vill ha hållplatser eller stationer, som matchar bebyggelsen och inte moderna skapelser som förstör intrycket.

s 76

-Ingen ny väg parallell med gamla järnvägen bör läggas i Norra Ljunghusen. Det kvarvarande området mellan järnvägsbanken och väg 100 bör sparas som natur till framtida generationer. Här finns kommunens enda hagmark med lövträd och hassel. Här finns också tallskog och blandskog, med bryn mot järnvägsbanken och betade marker. Området borde bli kommunalt naturreservat.

s 77

-Bebyggelsestrycket skall regleras av kommunen, som har planmonopol. Kommunen skall inte skapa förutsättningar för att trycket skall fortsätta och öka.

s 78

-FNF är positivt till att man vill behålla äldre fritidsbebyggelse, men det sker bättre med bevarandeplaner för områdena än att man erbjuder mer mark till bebyggelse.

-Varför ska det som finns och är bra "utvecklas" när det istället är urbaniseringen, som ska avvecklas? Kommunens egna undersökningar visar att naturen är det viktigaste värdet i kommunen

s 79

-Vad innebär fördjupad ÖP för Falsterbo vång?

-Gällande vattenskyddsområden i Arrie, V Ingelstad och Ö Grevie bör ej avskaffas. Vatten kommer i framtiden vara en bristvara. Med en 70 procentig ökning av befolkningen i vår kommun och säkert minst densamma i övriga västskånska kommuner, så kommer inte Vombsjön och Bolmen att räcka till under torra somrar. Gamla vattentäkter kommer att behövas.

-Vi är positiva till att natur- och kulturprogram upprättas.

s 80

-Det behövs luckor i bebyggelsen. Dessa är viktiga som närnatur för barn. En äng eller en skogsdunge är t o m viktigare än att föra in modernt storskaligt jordbruk.

-2:a stycket är FNF positivt till.

-Delar av Rängs sand bör sparas för att visa hur landskapet blivit när inte sanden vänts ner.

-Förntida städer fanns inte vad vi vet i området, men väl medeltida.

s 81

-Inspirerande utemiljöer för skolor innebär omedelbar naturkontakt. Denna håller på att byggas bort vid Ljungensskolan, Skanörs skola, Tångvallaskolan och Skanörs Montessoriskola.

s 82

-FNF ställer sig mycket frågande till vad man menar med att "utveckla och förbättra kvaliteten på utformning och innehåll i kommunens stadsparker, prioriterade

parkstråk och rekreationsområden”. Varför får inte natur vara natur, utan måste ”utvecklas och förbättras”?

-Stadsbyggnadsvisionen saknar visioner om att naturliga miljöer behövs. Detta bör snarast rättas till.

s 83

-Ingen av bilderna är från Vellinge kommun. Möjligen ett utsnitt av någon anlagd park i centralorten. Inget av det har någon som helst anknytning till kommunens ”igenkänningsfaktorer”.

s 84

-Ingenstans står det något om att skolorna skall förmedla kunskap och att skolmiljön skall underlätta detta. Det står inte heller någonstans att skolorna skall ha tillgång till närnatur. Detta är ett typiskt dokument för en stad av typ Malmö. Här står stadsparker, rekreationsområden och större grönområden d v s ytor som är tillrättalagda för att underlätta människors vistelse där. De är inte levande natur med skog, buskmarker, öppen mark, vattendrag, dammar eller stränder. Naturen skall tuktas! Ge barnen natur i närheten av deras boende och i närheten av skolorna, så att lärarna snabbt kan dra ut och lära eleverna naturens A B C.

s 85

-Här står mest om boende. Här borde nog centralt boende och närheten till just de områden som poängterats för ungdomar på föregående sida finnas med och inte bara på en bild.

s 86

-Kommunen har framhållit turismen i flera projekt och här finns knappast turismen med och inget om varför turister kommer hit. Det är inte främst för de skapade stadsrummen utan för naturen, rekreationen och kulturen. Detta nämns inte. Stadsrum har de flesta nog av hemifrån och dessa kan säkert användas regniga dagar, men det är inte det turister åker hit för!

-Samtidigt som kommunen låter externhandelsområdet Toppen expandera säger man att ”det inte ligger i kommunens intresse att i första hand satsa och planera för etablering av stora externa handelscentrum”. Tyvärr är det just det man gör på bekostnad av småskalighet och brett varierat utbud.

s 87

-Med rubriken turism var detta kapitel tunt. Turism fanns inte ens nämnd på den här sidan. Än mindre fanns något som skulle kunna stimulera den. Turismen är idag Sveriges viktigaste inkomstkälla om vi undantar produktionsindustrin i sin helhet. Delar vi däremot upp den på sektorer kommer turismen vara vår största inkomstkälla och 85 % av turisterna kommer till Sverige för naturen.

s 88

-Här kommer den del av turismen in som missades under rubriken ”turism” på s 86. Här borde ha stått fågelstudier på Näset. De är internationellt välkända och borde inte bara stå som ett ord nämnt bland kulturstråk. Näset är f ö ett begrepp och bör stå med stor bokstav. Det vore också på sin plats att visa att man vill tillvarata den natur

som ger fågel och annat vilt till Vellinge kommun. Här står istället en hel mening om utsmyckning av offentliga rum och effektbelysning av skulpturer.

s 89.

-Vad som hittills visats i ÖP:n är inte viljan att värna om naturen utan att tillrättalägga och utnyttja den. Naturen är vår främsta tillgång och det är bra om man bygger ett Natur- och Kulturcentrum som kan informera om såväl natur, djur och kulturmiljö. Naturum är ett upptaget namn och bör inte förväxlas med ett naturrum. Det vore kanske också rätt att påpeka att det inte främst är företag som belyst och utvecklat naturturismen och kulturturismen i området. Snarare är det t ex FNF, Måkläppsföreningen, SkOF, Calluna och Falsterbonäsets Museiförening.

-Vad menar man med att stadsparkerna skall få "god gestaltning"? Som exempel har FNF samverkat med Vellinge kommun i flera decennier för att behålla Falsterbo Stadspark som en naturlig skogspark med hög biologisk mångfald. Här behövs ingen "god gestaltning" utan motsatsen - så lite inblandning som möjligt.

s 90

-Som naturrekreationsområden har man helt missat naturen i kommunen. På kartan finns bara med parker, fritidsområden, tillrättalagda prioriterade och nya rekreationsområden och naturrekreationsområden (här badstrandsnära natur, Asperna, Bredeväg, Skanörs borgruin, skogen i Norra Ljunghusen, några bäckfåror och delar av det gamla Domänreservatet i kommunens östra delar). Vi finner detta förvånande.

s 92

-Kommunen har idag lika många hästar som ett kavalleriregemente. Det är därför viktigt att framhålla att dessa hästar inte skall beta ner landskapet hårdare än att områdena kan hysa andra värden än hästarna, d v s vilt och fåglar. Det är en styggelse att se hästar gå på svart eller brun mark även långt från ridanläggningarna eller att gräsbetet är helt nerbetat i hagen. Detta bör åtminstone inte få förekomma på kommunal mark eller då s.k. hästgårdar får tillstånd att anläggas.

-Ridning i naturen kan också leda till skador på denna och det är därför viktigt att ryttare har kunskap om den känsliga miljö de rider i.

-Upplockningstvång av hästspilling på gångbanor och strövstigar bör kanske vara lika självklart som upplockningstvång för hundar.

- FNF är positivt till utbyggnaden av ridstigarna. FNF lade faktiskt tillsammans med ryttarna upp de första ridvägarna på Näset. F ö är det märkligt att arbetsgruppen för ridstigar inte innehåller folk från FNF.

s 93

-Det framgår tydligt av kartan att behovet av ridstigar är stort i östra kommundelarna.

s 94

-Citat: "Alla beslut och förändringar ska bygga på ett tydligt och noggrant utfört och redovisat planarbete och bygglovsgivande som bygger på såväl respekt för gällande värderingar ...". Det borde ha stått att vi skall i görligaste mån undvika att ta

naturmark i utnyttjande för byggnation eftersom denna är alltför värdefull för en ökande befolkning i sydvästra Skåne. Här finns t ex endast 4 kvm allemansrättslig mark/innevärdare, vilket visar det stora behovet av naturreservat och djurskyddsområden.

-FNF hälsar med tillfredsställelse en framtida Naturvårdsplan.

-Det är viktigt att flera grönytor omvandlas från kortklippta gräsmattor till naturliga ängar, som slås någon eller några gånger per år. Även ur ekonomisk synpunkt är detta fördelaktigt.

-Kommunen bör inrätta ett skötselråd för sina naturområden, som skulle kunna se till att åtminstone inte det mest flagranta våldförandet på naturmiljön ska kunna ske.

s 96

-Det glöms oftast vid den fysiska planeringen att gröna korridorer är viktiga mellan olika större naturområden. Detta dels för att människor skall kunna förflytta sig mellan dessa utan att behöva störas av trafik och framför allt för att de större däggdjuren och fåglarna ska ha enkla vägar att röra sig mellan viktigare naturområden med följd av att viltolyckor därmed minskar.

-Detta är en av de mera lyckade sidorna i 5. *Temaområden*.

s 97

-Plantera inte klippta träd i naturnära miljöer. Hamlade träd är något helt annat, jfr Hagarondellen intill Skanörs Ljung.

-Lunds Botaniska Trädgård bör i storlek och mångfald vara ett föredöme när det gäller att nyanlägga parker i Vellinge, Östra Greve, V Ingelstad och Höllviken, men den är inget föredöme att omskapa Skanörs stadspark och Falsterbo stadspark efter. Dessa är ganska unika i sitt slag och bör inte utsättas för mänsklig klåfingrighet. F ö kan FNF hålla med om det färgmarkerade i texten.

s 98

-Inget står om besprutning och uttorkning som är några av dagens jordbruks stora problem. Besprutning av grödorna bör minska och framförallt undvikas i närheten av bebyggelse. Meandring av Slättens vattendrag bör underlättas och förbättras. F ö bra synpunkter.

s 100

-Här talas om att bevara vatten, men på annat ställe står att man skall ge upp vattenskyddsområdena i öster. Det rimmar inte.

s 101

-FNF anser att visionerna är både goda och genomförbara.

s 102 – 109

-FNF har redan yttrat sig över detta och till större delen stött kommunens planer.

s 111

FNF anser som tidigare skrivet att spårbunden kollektivtrafik Malmö – Falsterbo är en mycket bra investering för framtiden. Kanske borde stationen ligga i området som kommunen envist och felaktigt kallar Skanörs vångar och eldrivna matarbussar sedan föra passagerarna vidare runt Näset. Utgår dessa bussar åt var sitt håll mot Skanör och Falsterbo nås optimal effekt och närhet.

s 112

-Skyldigheten att bevara vatten är redan påtalad och understryker behovet av att behålla vattenskyddsområdena i östra kommundelarna.

-Behovet av beträdor påtalades av FNF för många år sedan. Vi är mycket glada till att kommunen äntligen är positiv till dessa.

s 113

-FNF är positivt till allt som sägs på sidan.

s 114 - 116

-Vid Höllviksdeponin bör även ev. läckage till havet undersökas.

-Ingrepp i naturmiljön för att flytta bensinstationerna ut till Skanörs Ljungs norra del och Södra Nyvångs västra del bör inte ske. Både naturmiljön, som redan är hårt trängd, och kulturmiljön blir dessutom klart störda av den förändring i landskapsbilden, som möter både boende och turister.

s 117

-Vi anser att alla kraftledningar idag skall grävas ner. Elbolagen tar ut enorma vinster och dessa bör komma kommuner och konsumenterna till del genom att alla ledningar grävs ner. De blir dessutom okänsligare för höga vindstyrkor.

s 118

-Utestängande av trafikbuller görs lämpligen genom täta vegetationsridåer mellan bebyggelse och vägar. Buller från flygtrafiken har också ökat sedan Falsterbo skjutfält nedlade sin militära verksamhet. Lågflygning över stränder och naturreservat och djurskyddsområden bör förbjudas.

s 119

-Energiförbrukningen bör också sänkas genom nedsläckning av delar av gatubelysningen kl. 24 – 05 under vinterhalvåret och större delen av gatubelysningen under sommarhalvåret, så att innevånarna får en chans att uppleva den lantliga miljön och stjärnhimmelen. Det av Vellinge kommun ägda Strandbaden ger med all den belysning (på byggnaden och runt om i stolpar och träd), som är tänd dygnet runt, felaktiga signaler vad gäller energibesparing.

s 121

-FNF är positivt inställda till småskalig lokal vindkraftproduktion.

s 122

-Avloppsvatten och dagvatten bör inte i framtiden få gå ut orenat i Höllviken ens vid större nederbördsmängder. Avloppssystemen bör dimensioneras så att detta inte i

framtiden sker. Även Höllviken är ett viktigt vattenområde för kommunen som badplats, för vattensporter, för fåglar och fiskproduktion och fiske.

s 124

-Minska belysningen i områden och på tider då mindre belysning behövs. Byt ut befintliga belysningsstolpar mot mera passande i kulturmiljöerna.

s 125

-Hagarondellen är ett landskapsstörande element intill den fina Skanörs Ljung. Belysningen stör dessutom trafiken och ökar risken för viltolyckor, som varit flera i området. Även antalet överkörda groddjur riskerar att öka.

-FNF ställer sig frågande till att kommunen anser att belysningen runt Strandbaden förskönar området. Handlar verkligen färgade stråkastare i naturmiljö om försköning?

Nedan följer våra synpunkter mer preciserade för de olika karaktärsområdena:

Karaktärsområde nr 1 - Arrie, Västra Ingelstad, Östra Grevie

Arrie

Arrie bör inte byggas ut. Arrie by är en oskattbar kulturklenod mellan Västra Backlandet och Söderslätt, som med en blick från Gavelsbjers topp uppfattas som en gammal bondby med gårdar och gathus samlade runt kyrkan. Kopplingen till Trelleborgsbanan gör att V Ingelstad och Ö Grevie bättre lämpar sig för detta. Dessa orter har dessutom redan förlorat den gamla bykaraktären. En 50 procentig ökning av Arries befolkning blir förödande för byn och bykaraktären förloras. Se vad som hänt med Skanör Falsterbo. Av kartmaterialet framgår att den del av Arrie som karaktäriseras som stationssamhället kommer att utbyggas i minst tre etapper med en sammanlagd yta av nästan 4 ggr den nuvarande stationsbyn. Därmed förloras den lantliga identiteten. Att dessutom nya områden för verksamheter planerats i Arrie gör att tron på planerarens påstående om att miljön skall bevaras totalt förloras. En av de mest genuina byarna i Vellinge kommun kommer att för all framtid gå förlorad.

Västra Ingelstad

-Vi är positiva till utbyggnaden och principerna för denna i V Ingelstad bl a med de gröna stråken mellan bostadsområdena.

-Den gröna länken mellan V Ingelstad och Vellinge ser vi som oerhört positiv.

-Planering av nya våtmarksområden är likaså positivt.

-Principiellt bör beträddor göras tillgängliga direkt från orternas skolor.

Östra Grevie

-Vi är positiva till förtätningen av bebyggelsen utmed järnvägen och väg nr 101 samt till att karaktären utmed den gamla bygatan bibehålls. Då det inte kommer att bli en pågatågsstation i Arrie kan en del av den föreslagna exploateringen i Arrie med fördel flyttas till Östra Grevie.

-Vi är positiva till rekreativstråken utmed Gessiebäcken men det bör vara restriktivt med ny bebyggelse i området.

Karaktärsområde nr 2 - Hököpinge och Gessie

Hököpinge brukssamhälle

Hököpinge brukssamhälle kan bli en än mer attraktiv ort, särskilt om/när en eventuell spårförbindelse realiseras mot Malmö. Här borde kommunen kunna locka nya unga familjer att slå sig ner med ett pendelavstånd till Malmö på bara ca 15 minuter.

- Vi är positiva till förslaget om bebyggelse i Hököpinge brukssamhälle som förtätas och byggs något på höjden. Vi anser dock att man kan göra området kring det gamla sockerbruket än mer stadslikt och förtätat. T ex kan föreslagna utbyggnaden i Vellinge Väster förläggas till Hököpinge brukssamhälle istället.

-Vi anser att det är bra att man bibehåller fria siktstråk mellan alla orter i karaktärsområdet.

Gessie

-Vi är positiva till att Gessie kyrkby utvecklas med fler bostäder väster om samhället.

-Däremot är vi kritiska till förslaget om utbyggnad norrut av Gessie villastad på "den goda jorden". Denna utbyggnad bör förläggas till Hököpinge och Vellinge tätort.

-Vi anser det viktigt att det kommer fram lösningar för kollektivtrafiken till/från Gessie villastad.

Karaktärsområde nr 3 - Jordbrukslandskapet

- Vi är mycket positiva till formuleringen - "Den goda jorden med sina fria vidder värnas för långsiktig hållbarhet och lönsam produktion".

-Vi är också positiva till att man vill verka för att produktion och försäljning av ekologiska och närodlade jordbruksprodukter ökar.

- Och att man vill förhindra övergödningen av kommunens bäckar, vattendrag och

omgivande hav genom att öka kväve och fosforfällorna ute i det öppna jordbrukslandskapet och vid inloppen till bäckarna, genom anläggande av fler fördröjningsdammar och infiltrationsytor.

Bakgrund – den goda jorden

Väster om backlandskapet breder en moränslätt ut sig. Den sluttar mot kusterna både norr och söder om Vellinge. Moränens ytformer är svagt böljande, vilket beror på att den bildats i botten på en aktiv landis till skillnad från moränen i backlandskapet. Gränsen mellan moränslätten och backlandskapet i kommunen går utmed väg nr 101. Inom kommunen utgörs moränslätten av en moränlera. Medan huvuddelen av backlandskapet, sydväst om Romeleåsen, smälte fram tidigt i dödis vid landisens avsmältning bildades moränslätten senare och för ca 16-17.000 år sedan. Den bildades i botten av den s.k. Lågbaltiska isströmmen, som i istidens slutskede rundade dödisen i backlandskapet och rörde sig från söder mot norr på båda sidor om Öresund. Isströmmen tog i sin botten bl.a. upp tidigare avsatta issjöleror och dessutom kritbergarter. Den ler- och kritrika moränleran blev därför stenfattig, näringsrik och rik på kalk. Moränleran är så rik på lättupptaglig näring, att den inte behöver mycket gödning för att ge goda skördar. Den är lättbrukad och tack vare ett litet innehåll av sten sliter den inte så mycket på jordbruksredskapen. Moränleran anses idag vara den kanske bästa åkerjorden i Europa. På 1800-talet och in på 1900-talet ansågs moränleran så värdefull, att man i jordförbättrande syfte grävde upp den för hand och vände den över flygsand inom ett triangulärt område med hörnen i St. Hammar, Kämpinge by och Räng. Hur skall då kommunen i framtiden utnyttja de möjligheter som tillgång till den värdefulla leran ger? Det blir en utmaning att planera för framtiden. Man har liten tillgång till mark att bebygga och det kräver ett nytänkande från våra politiker. Det gäller att värna och vårda de unika resurserna.

I ett globalt perspektiv råder internationell knapphet på livsmedel p.g.a. enorm befolkningstillväxt och energikris på grund av ökande oljepriser. Svårigheterna är också stora att bemästra eventuellt kommande klimatväxlingar, fördyring av handelsgödsel i världen och hungerkatastrofer i u-världen. Att i ett sådant läge slösa med den begränsade naturresurs som moränleran i västra och sydvästra Skåne utgör, är otänkbart. Leran är fullkomligt unik ifråga om jämn avkastning, praktiskt taget oberoende av väderleken. Den saknar motstycke ifråga om uthållig skörd utan tillförsel av handelsgödsel. Den måste brukas och vårdas, inte förbrukas.

Politikernas roll

Det innebär att våra kommunpolitiker måste lägga sig vinn om att på allt sätt stötta jordbruket och medverka till en lagstiftning som skyddar vår högklassiga åkermark genom att ge den status av riksintresse. Det kan ju knappast vara ett axiom att kommunerna i västra Skåne hela tiden skall växa ohämmat. Det vore därför tacknämligt om Vellinge kommun regionalt kan verka för att en större del av tillväxten kanaliseras mot de östra och nordöstra delarna av Skåne. Med det tidsperspektiv som översiktplanen har borde det vara möjligt med allt snabbare och bättre kommunikationer i framtiden.

Byarna på slätten

De flesta byar på slätten är idag antingen några gårdar, som ligger nära varandra eller nära kyrkan men saknar gathus, eller också byar där bykänslan är fördärvad med mera omfattande modernare bebyggelse, villamattor eller industri. Det är därför viktigt att bevara de få kvarvarande någorlunda oförändrade och kulturhistoriskt värdefulla byarna i kommunen. Förutom **Arrie by** är t ex **Mellan Grevie**, **Kämpinge by** och **Rängs** resp. **Hököpinge kyrkbyar** fortfarande intakta miljöer. Alla dessa byar uppvisar tydliga och ursprungliga särdrag och bör bara tillföras något enstaka hus per decennium, om ens det. En alltför snabb utbyggnad skulle ruinera identiteten och suddas bort särdraget.

-Kommunen skriver att *"ÖP kommer att redovisa en minskad utbyggnad i Arrie och Rängs sand till nästa skede"*. Vi ser inte i ÖP att den tänkta utbyggnaden har minskat utan bara förflyttats!

-Gällande **Norra Håslöv** är vi mycket förundrade över förslaget om "en ny modern ekoby i Norra Håslöv" på "den goda jorden" väster om byn. Det skulle totalt förstöra den lilla radbyn, som är av stort kulturellt intresse. Orten har en ålderdomlig prägel och en välbevarad bystruktur med dammar, åkrar och pilallé i anslutning till huvudgatan. Den långsträckt byformen har bevarats i århundraden. En eventuell komplettering bör bara ske i luckorna i radbyn.

-Kommunen skriver att *"Ekobyn i Norra Håslöv minskar i planerad areal"*. Ekobyn är lika illa placerad även om den skulle minska i areal!

-Vi anser det inte heller lämpligt att tillåta ny bebyggelse på **Vellinge Väster** där de fria vidderna totalt skulle förstöras med viss kompletterande bebyggelse på den "goda jorden".

Karaktärsområde nr 4 - Vellinge

-Vi är positiva till förslaget om förtätning av **Vellinge**.

-Vi ser Vellinge som den naturliga centralorten och den enda orten i Vellinge kommun som har och skall ha stadskaraktär!

- Vi är positiva till viljan att skapa en god stadsmiljö i Vellinge. Vellinge skulle kunna förtätas och byggas något på höjden kring centrumtorget. Det vore spännande att se Vellinge transformeras till en än mer attraktiv modern stad mitt i Öresundsregionen.

- Det vore bra att få en mer samlad bebyggelse i Vellinge genom att **sluta ortens** vinkelform i sydost. Bebyggelse kan läggas norr om den nya planerade vägen Östra Grevie d v s söder om Herrestorp. Kommunen nämner att detta inte kan ske p.g.a. av ett politiskt beslut att inte bebygga den högklassiga jordbruksmarken. Vi anser att man i så fall kan förflytta byggnation på högklassiga jordbruksmark från andra

föreslagna ställen inom kommunen hit t ex den föreslagna utbyggnaden vid Gessie Villastad, eller ekoby vid Norra Håslöv.

- Det nämns att möjligheten för kompletterande bebyggelse i anslutning till Vattle by kommer att redovisas. Vi är negativa till sådan bebyggelse då den bidrar till förstörelse av bykaraktären och en utarmning av vår kulturmiljö. Angående Vellinge Väster, se område 3.

Karaktärsområde nr 5 - Höllviken, Ljunghusen, Räng sand

Höllviken.

Höllviken, som idag är kommunens största ort. I egenskap av sommarort är den ganska ung, men stod under 1900-talets andra hälft för den största och snabbaste befolkningsutvecklingen i kommunen. Höllviken tillkom först på 1910-talet samband med att en station byggdes längs den nyligen startade järnvägslinjen. Exploateringen var från början försiktig med hänsyn till den befintliga tallskogen. Vägarna var genomgående av sand eller grus. Sedan tog det fart och från sexhundra invånare vid 1960-talets början har Höllviken idag ökat till över tiotusen invånare. Detta har följdriktigt resulterat i att de fåtal kvarvarande insprängda grönområdena försvaras med näbbar och klor av invånarna.

Synpunkter

- FNF ser positivt på att kommunen önskar värna Lillahammars näs naturvärden. Föreningen önskar vara remissinstans vad gäller planerna för lokalisering och vidare detaljutformning av områden för fritidsaktiviteter

-Man bör starkt överväga att flytta Tippen från befintlig strandnära areal på Lillahammars näs till område inom kommunen med högre liggande och geomorfologisk och historisk och i övrigt mindre känslig mark.

-Föreningen är positiv till att ny våtmark och skydd mot höjda havsnivåer skapas men vill yttra sig vidare då planer rörande detta föreligger.

-Ger strandremsan utefter väg 100 tillräckligt utrymme för både korridor för snabbspårvagn och rekreatiionsstråk? Se även punkt 6.

-I översiktsplanen nämns i allmänna ordalag att området vid Höllvikens entré på längre sikt kan utvecklas med fler bostäder, service m.m. Föreningen vill i detta remissvar varna för att bebyggelsen härvid kan komma att växa in mot Lillahammars näs samt de öppna områdena norr om väg 100. En sådan utveckling skulle medföra beklagliga ingrepp i de fria viddernas jordbrukslandskap och medföra stor risk för ytterligare bebyggelse norrut. Toppengallerians köpcentrum berörs knappast i kommunens översiktsplan. FNF vidhåller att externhandeln i detta centrum inte bör utökas, då den dränerar den småskaliga handeln i Höllviken och i kommunen i övrigt.

-Att utveckla strandpromenaden till ett kulturellt rekreationsstråk accepteras av FNF, men en sådan utveckling måste ske med stor försiktighet. Den fria havsutsikten och själva stranden måste bevaras. Delar av strandremsan och intilliggande vatten är ett känsligt fågelområde med rastande vadarfåglar, änder och svanar. Gravänder häckar inom området. Planerad sänkning av hastighets- och bullernivåerna för väg 100 ser vi här också som goda initiativ.

-Alltför vaga uppgifter om pendlarparkeringarnas lägen omöjliggör bedömning av dessa ur naturvårdssynpunkt. Generellt saknar vi beskrivning av var kommunen vill lägga pendlarparkeringar runt om i kommunen. Detta måste skrivas in i översiktsplanen.

-Att förvandla Nyckelhålsparken till stadspark tycker vi är bra. Har man övervägt att söka åstadkomma en park av glesa furor på ljunghädd hedmark? Kunde inte en sådan originell park vara på sin plats också centralt i Höllviken för att där minna om hur näset, också i dess nuvarande centralort, såg ut i början av förra århundradet?

-Utbyggnaden av hamnområdet bör ske gradvis och försiktig. Vi vidhåller att kanalområdet norr om väg 100 på östra sidan av NE-piren kan rymma ny bebyggelse på nuvarande båtuppställningsplats, men också att pirarna inte bör breddas och bebyggas, då kanalen här är ett viktigt övervintringsområde för sjöfågel. Vi är också fortsatt negativa till utfyllnad av det grunda vattenområdet väster om NW-piren. Detta område utgör en extremt produktiv biotop. Det är dessutom CW-område. Föreslagen byggnation söder om väg 100 på kanalens östra sida är acceptabel under förutsättning att en grön ridå upprättas mot kanalskogen.

-Föreningen är positiv till att kanalskogen utgör ett prioriterat rekreationsområde. Detta bör dock inte förses med onödiga attribut såsom leder, lekplatser etc. Skogen i sig ger den rätta naturupplevelsen och rekreationen.

-Viss utveckling av Falsterbovägens sociala affärsstråk kan accepteras, men FNF värjer sig mot kommunens ambition att utveckla området stadsmässigt. Var god se vidare våra kommentarer till punkt 13.

-Kommunen önskar värna tallskogen. Det önskar även FNF. Men borde man då inte också hindra att det vackra skogsbältet längs Örnvägen i Ljunghusen räddas från att förvandlas till prestigevillabebyggda tomter med gräsmattförsedd remsa kring huset? Se vidare under Ljunghusen.

-FNF har inte mycket att invända mot östra Höllvikens utbyggnad i lugn takt. Vi vill dock varna för att här söka åstadkomma en stadsdel. Vi är helt emot alla strävanden att göra en stad av Höllviken. Vellinge får gärna bli vår huvudstad, också då det gäller urbanisering. Om nu detta skall vara något att sträva efter i en kommun som lovordar frihet, fri sikt och natur. Vad övrigt gäller östra Höllviken varnar FNF för smygurbanisering genom "höghusbebyggelse". Vi anser att bebyggelsen här får högst ha två våningar men förordar allmänt lägre byggnader. Vi uppskattar slutligen att väg 585 satts som östlig gräns för utbyggnaden av området. Falsterbonäsets med omgivningarna unika miljö får inte byggas bort. Vi anser det som mycket viktigt att kommunen planerar för naturliga grönområden och korridorer genom området.

-FNF accepterar att Rängs by kan kompletteras med viss bebyggelse, men ytterligare bebyggelse utmed vägen norr om Rängs by bör undvikas. Vägen där och genom byn är redan för hårt trafikerad.

FNF ser positivt på planerad vägsträcka förbi Kämpinge by vilken kommer att minska byns utsatthet för trafikföroreningar och buller.

-Åtgärder mot följderna av klimatförändringar redovisas på ett berömvärd sätt och kan i princip accepteras av FNF. Föreningen förutsätter dock att insyn ges i det fortsatta arbetet och den vidare planeringen. Föreningen är särskilt intresserad av att veta vilken roll sanddynerna anses komma att spela i skyddet mot översvämning och vilka konsekvenser för dynerna man kan förvänta sig av strandfodringen. Normalt råder en balanserad materialtransport mellan havet och sanddynerna innefattande både ackumulation och erosion. Transportmekanismerna är vågor och vindar och i viss mån strandnära havsströmmar.

-Upprättandet av ett rekreationsstråk utmed havet från Kämpinge mot Fredshög och vidare kan vara positivt, om områdets känslighet mot alltför stort intrång beaktas. Ängarna är unika med en stäppartad flora. Vissa områden är betesmark för frigående får. En stig genom hagarna med stättor eller färistar borde kunna vara den relativt enkla åtgärd som behövs för att erbjuda rekreation åt den besökande naturströvaren.

Ljunghusen

-FNF åberopar här föreningens tidigare ingivna remissvar vad gäller kommunens bebyggelseplaner för Ljunghusen. Detta svar var som följer: Norra Ljunghusen bör bevaras obebyggt då det är den enda hagmark som finns kvar och väster om denna finns en nu uppvuxen tallskog. Området är dock dåligt hävdad de senaste 50 åren och bör därför restaureras. Skogsmarken är den enda allemansrättsliga som finns kvar på näset. Området är dessutom en stor tillgång för den närliggande skolans pedagogiska verksamhet. Här finns också en av de största torvringarna på näset.

-En ny tillfartsväg och rondell planeras. Rondellens exakta läge utmed väg 100 är under utredning. FNF har ännu inga synpunkter då ärendet till delar ännu är outrett.

-Kommunen nämner att rekreationsstråket utmed gamla banvallen prioriterat. Man bör vid en eventuell utbyggnad inte göra intrång i angränsande naturreservat. Är resterande "fria" korridor tillräckligt bred för att rymma både spår för snabbspårvagn och rekreationsspår?

-I planen står att Ljunghusen kompletteras med bebyggelse utifrån temat "bygga i gläntor inne i skog". En sådan byggnation har väl skett fortlöpande, i vissa områden med beaktande av servitut gällande tomtstorlek. Planer avseende villor som täcker större delen av en tomtyta bör inte godkännas. Skräckexempel på sådan byggnation finns. Reservatet vid Örnvägen bör inte byggas utan behållas i befintligt skick; gles tallskog på ljunghed.

-Var skall rekreationsspåret utmed östersjöstranden närmare placeras? Vandrings- och rekreationsled finns redan i kanten av naturreservatet. På och vid kustdynraden i Ljunghusen finns också en mindre stig som utnyttjas av bl.a. badhyttsägarna. För övrig rekreation rekommenderas besök vid och vandring utefter stranden.

Räng sand

FNF uppskattar att man beaktat föreningens synpunkter vad gäller fortsatt mindre utbyggnad av Rängs sand. Vi är också tillfreds med att man i översiktsplanen uteslutit byggande ner mot havet och att utbyggnaden av byn begränsas av de tre landsvägarna. Detta tolkar vi som att ingen utbyggnad kommer att ske österut, att öppet landskap kommer att finnas åt söder och sydväst ner mot havet och att fria ytor kvarstår västerut mot Höllviken inklusive Kämpinge by

Rängs by

Ytterligare bebyggelse utmed vägen väster om Rängs by bör undvikas. Vägen där och genom Rängs by är redan för hårt trafikerad.

Kämpinge kyrkby

-Se karaktärsområde nr 3

Karaktärsområde nr 6 - Skanör och Falsterbo

Inledning

Som vi nämnt tidigare finns det i Vellinge kommun ett antal värdefulla miljöer, som i princip inte tål någon utbyggnad alls. Om de skall ha en chans att behålla sin särprägel och sin charm måste eventuell nybyggnation i dessa känsliga områden ta stor hänsyn till den historiska natur- och kulturmiljön.

Skanör-Falsterbo är ett exempel på en sådan känslig miljö. Orternas identitet kan beskrivas som att inom gångavstånd ha fantastiska naturområden, inklusive milsvida stränder, i kombination med den trivsamma, småskaliga och delvis lantliga stadsmiljön. Historien är tydligt närvarande via ett antal äldre kulturbyggnader, vilka närmare beskrivits i föregående kapitel. Båda orterna har dock drabbats av ett flertal bränder, som raderat ut en stor del av de ursprungliga bebyggelserna. Trots detta finner man fortfarande en hel del tre- och fyrlängade korsvirkesgårdar från 1600-, 1700- och 1800-talen längs de slingrande gatorna.

Skanör-Falsterbos karaktär hänger också intimt samman med sommarbebyggelsen, som växte fram i början av förra seklet. Denna sommarbebyggelse är under ständigt rivningshot. Det finns ett foto i panoramaformat, som tagits från Falsterbohus brygga ca 1910, som låter oss förstå att åtta av de tolv synliga karakteristiska byggnaderna rivits.

FNF anser att bevarandeplanerna för stadskärnorna i Skanör-Falsterbo borde utökas, så att också den så tidstypiska bebyggelsen med sommarvillor från början av 1900-talet fram till 1950-talet skyddas för eftervärlden. Samtidigt bör en grundlig inventering av sommarhusbebyggelsen genomföras.

De kulturhistoriskt värdefulla tångvallarna är också starkt förknippade med Skanör-

Falsterbos historia och det vore intressant att försöka återställa dem till sin originalhöjd på 160 cm på någon sträcka.

Orterna har sakta men säkert förtätats de sista femtio åren och har under denna tid femdubblat sitt invånarantal. Det innebär att naturmark har bytts ut mot bebyggelse. När väl Storevång i Skanör är utbyggd börjar det bli ont om plats för ytterligare exploatering. De öppna vångarna och de stora trädgårdarna samt alla övriga insprängda naturområden är mycket viktiga för helhetsintrycket i natur- och kulturmiljön. Förutom att de fungerar som gröna lungor för oss människor fungerar de också som rastplatser för flyttfåglar och viltväxlar där djuren kan passera.

Synpunkter

-FNF är tacksamma för att kommunen anser att vi bidrar till en positiv utveckling. Dock är vårt namn fel på sidan 190. Föreningen heter Falsterbonäsets Naturvårdsförening.

-Hur tänker man när man ska försköna Hamnvägen i Skanör. Det finns väl inte någon vackrare väg i Vellinge kommun förskönad av naturen själv alla årstider på året?

-FNF är positiva till vitaliseringen av Skanörs hamn. Men hur ska Skanörs hamn bli det stadsrum som beskrivs? Skanör är och vill inte bli stad med stadsrum och stadskänsla särskilt inte i den än så länge ganska genuina hamnen. Utbyggnad som ansluter till byggtraditionen i hamnen i en skala som passar in med de befintliga låga rödmålade hoddorna är helt OK. Många sådana utbyggnader har gjorts i svenska småhamnar.

-FNF anser att byggande av ett kallbadhus i Skanör är mycket positivt.

-Hur kan man kalla Storevångs (eller som kommunen kallar det Skanörs vångar) utbyggnad för småskalig? Det är väl en av de största utbyggnader som gjorts i Skanör?

-I en av bilagorna skriver kommunen att det är viktigt att strandängar och ljunmarker hålls öppna för att behålla värdet vad gäller friluftsliv. FNF vill påpeka att strandheden direkt söder om Strandbadens parkering håller på att totalt växa igen. FNF anser att det krävs omedelbara kraftfulla åtgärder för att hålla strandheden öppen.

-Strandbadens Restaurang planeras som ett kulturcentra. Varför inte ett utvecklat Natur- och kulturcentra? Det Naturcentrum som planerats vi LV4 under många år lär inte bli byggt de närmast 10 åren. Visst kunde natur och kultur samsas i denna fina byggnad? Det skulle alla gånger dessutom öka restaurangens omsättning. Annars bör detta natur- och kulturmiljöcenter placeras längst ner på parkeringen i västra delen av Skanörs Ljung. Här vill vi gärna vara med i arbetet.

-LV4 planeras som rekreatjonsområde. Där vill gärna FNF delta i planeringen. Områdets östra del lär bli Natura 2000 område.

-Hur ska golfen i området utvecklas? Det finns inte mer mark att ta i anspråk och det finns redan två banor med 18 hål var och tillhörande parkeringsplatser.

-Hur ska innehållet och gestaltningen av stadsparkerna i Skanör och Falsterbo se ut? Parkerna bör för övrigt döpas om till skogsparker, ett namn som bättre talar om karaktärerna på de två halvilda parkerna med en stor artrikedom och naturligt framväxta stigar. Absolut ingen asfaltering och belysning i dessa två gröna lungor! De är de enda någorlunda naturliga områden som skolorna på orten har tillgång till i sin undervisning. Absolut inga lekparkar liksom de i Malmö stad, däremot kan man tänka sig någon form av naturanpassade äventyrsbanor liksom de danskarna är experter på. Ingen uppstamning av träd och avverkning av buskage och trädgångar! Det lilla vilda djurliv som finns behöver skydd. Ny plantering bör göras med de busk- och träarter som redan etablerat sig och trivs.

-FNF vill gärna även fortsättningsvis samverka med kommunen när det gäller skötsel och bevarande av stadsparkerna.

-Hagarondellen hänvisas till som ett projekt som förskönat stadsrummet. Där finns delade åsikter och Skanör - Falsterbo kan möjligtvis behöva "stadsrum" i sina centrala delar, men inte här, granne med Naturreservatet Skanörs ljung.

-Betetrycket ska ökas på Skanörs ljung, men av vad? Det är de långhorniga Highland Cattle, som nu nästan är försvunna, som kan beta sly året runt. Tillstånd för vinterbetning finns från Länsstyrelsen enligt färskas uppgifter. Det finns ingen ursäkt för att djurhållaren håller andra raser på reservatet och tar hem dem under vintern samt slaktar ut den ursprungliga rasen.

-FNF säger nej till exploatering i kurvan vid Strandbadsvägen mitt emot infarten till camping, de s.k. **Asperna**. Här ligger de kulturhistoriskt värdefulla tångvallarna fullt synliga och en liten spillra av näsets rådjursstam håller till här. Det är dessutom viktigt att behålla en grön ridå längs infarten till Falsterbo. Den planerade bebyggelsen kommer att effektivt att korka igen det gröna stråk som löper från Skanörs ljung via FHS område och Falsterboväg över Falsterbovägen och Kärleksstigen ner mot Flommenområdet och Strandängarna mot Öresund.

-FNF är för det fina vilda område som den s.k. **Ålajorden** utgör norr om Clemensagervägen på östra sidan om Falsterbovägen. Detta sista grönstråk mellan Skanör och Falsterbo är mycket viktigt som en korridor för djur att passera i öst-västlig riktning. Detta är inte mindre viktigt sedan kommunen nu planerar att exploatera området kring Lions vångstuga och företagsbyn öster om Falsterbovägen. Och då man planerar att bygga igen två andra grönstråk; norr om Hågervägen och norr om Pumpmacken! Natur och grönska är vår viktigaste tillgång och vi kan inte släppa ännu mer. Denna sista rest av det gröna bältet mellan Skanör och Falsterbo måste bevaras! Av såväl kulturhistoriskt som natur- och djurrelaterat perspektiv.

-Likaså är bebyggelsen längs Clemensagervägen söder om Montesorriskolan olycklig i detta hänseende. Denna vilda korridor mellan Skanör och Falsterbo är en förutsättning för att djurlivet ska ha en någorlunda säker väg genom orterna.

-FNF hävdar att det lilla "industriområdet" vid **Hagarondellen** kommer att bli svårt att gömma i grönskan. Det är inte det första intrycket man vill ha av de små historiska tvillingstäderna.

-FNF är positiva till exploateringen för att vitalisera **Skanörs centrum**. Dock bör man bygga med tanke på kulturmiljön både i stil och omfång. Gärna en rad med gathus utefter vägen på nuvarande ICA-parkeringen som sluter gaturummet.

-FNF ifrågasätter bevarandeplanen för Falsterbo stadskärnas intentioner. Nyligen gavs rivningslov till ett av husen som överlevt båda de förödande bränderna. Huset är belagt från åtminstone 1811 då husförhören startade. Det innebär att huset är minst 200 år gammalt. Bevarandeplanen bör uppdateras för att ge skydd åt de ursprungliga kvarvarande gårdar och hus, som bidrar till den historiska idyll som Falsterbo stadskärna utgör. En idyll för såväl invånare som tillresta turister.

-Förtätning måste hejdas inom Skanör Falsterbo. För så sent som för tio år sedan skrev kommunen att det var viktigt att ”se över samtliga detaljplaner i Skanör-Falsterbo och Höllviken i syfte att hejda den oönskade förtätningen... Med ett ökat bebyggelsetryck har exploateringsmöjligheterna tänjts ut på ett sätt som ej kunde förutses”. Problemet med förtätning pågår oförhindrat och är ett minst lika stort problem nu som tidigare och hotar de natur- och kulturvärden som är unika för Falsterbo. Vi ställer oss frågan varför kommunen drygt tio år senare har en diametralt motsatt ståndpunkt vad gäller förtätningen i orten?

FNF:s förslag att skapa en Nationalstadspark väster om Falsterbokanalens

Vi har noterat att vårt förslag från 2006 om att omvandla området väster om Falsterbokanalens till en s.k. nationalstadspark inte nämns i översiktsplanen. Därför lyfter vi än en gång fram detta förslag och hoppas att Vellinge kommun åtminstone kan lägga till i översiktsplanen att idén framgent skall utredas. FNF anser att det vore konstigt om Vellinge kommunen kategoriskt säger nej, innan en utredning om för- och nackdelar med en Nationalstadspark gjorts.

Förslaget syftar till att bevara och utveckla den unika kultur- och naturmiljön på Falsterbohalvön för framtiden. Detta skapar goda förutsättningar för friluftsliv och ökad turism. Det är samtidigt ett framgångsrikt och billigt sätt för samhället att säkerställa en god folkhälsa. Att etablera Sveriges andra nationalstadspark inom Vellinge kommun är också av stort goodwillvärde för kommunen.

Vårt förslag innebär att hela Falsterbohalvön från och med naturreservaten vid Falsterbokanalens och inklusive omgivande hav till ett djup på 15 meter bildar den nya nationalstadsparken. Den äldre bebyggelsen i Falsterbo och Skanör ska bevaras som kulturminnen. Den yngre bebyggelsen kan utvidgas något inom särskilt angivna områden, men i övrigt ska naturen bevaras i befintligt skick. Golfspel och jakt kan ske maximalt i samma utsträckning som hittills.

Det gäller också att visa Falsterbohalvöns unika kultur- och kulturvärden för andra. En allt bredare kunskap om områdets unika värden kan bidra till att öka dess värde och stärka dess bevarande inför framtiden.

En huvudtanke med vårt förslag är att förenkla hela reservatsbildningen på Falsterbohalvön. I stället för de drygt 10 befintliga reservaten bildas en enda nationalstadspark. Hela halvön med omgivande vatten blir således ett reservat. Vissa

grönområden som nu inte är naturreservat kommer därmed att inkluderas, t ex Falsterbo vång och stadsparkerna i Falsterbo och Skanör. I en särskild förordning stadgas sedan hur olika delar av nationalstadsparken får nyttjas.

De unika värdena på Falsterbohalvön ska tas tillvara och utnyttjas för invånare och turister. En satsning på information, skyltning, vandringsleder, ridvägar och professionell guidning, som syftar till att öka tillgängligheten, bör göras (jfr kommunens projekt "Pilelandet" och "NAVE Nortrail", som har just denna inriktning). Ett program för guidade turer inriktade på kultur och natur kan t ex omfatta kulturvandringar i Skanör och Falsterbo, båtturer runt halvön bl a med sälskådning, botaniska vandringar i stadsparkerna och på Ljungen, samt fågelskådning med olika inriktning under olika delar av året (vårmorgnar i stadsparkerna, vadarsträck under sommaren, flyttfågelsträck vid Nabben, Kolabacken och Ljungen under hösten, samt övervintrande fågel runt kusterna under vintern).

Ett informationscentrum kanske med ett vandrarhem kan byggas i sydvästra delen av Skanörs Ljung. Denna byggnad skulle kunna innehålla informationstavlor, museidel (Eko-museum), föreläsningssal, kafeteria och naturbokhandel. För att sköta denna verksamhet, som skulle vara öppen året om, kan krävas minst fyra helårsarbeten. Eventuellt kan en stiftelse bildas med ansvar för nationalstadsparkens utveckling och drift (inkl informationscentrat).

Att etablera Falsterbohalvön som en nationalstadspark ger många fördelar. Det blir ett slagkraftigt begrepp att marknadsföra. Ett enhetligt informationsmaterial kan produceras och likartad information återkomma i såväl broschyrer som skyltar. En ökad turism från såväl när som fjärran kan emotses, en turism som bättre än nu kan mötas med information och guidning. Falsterbohalvöns betydelse för hälsan hos invånarna särskilt i närområdet kan inte nog betonas.

Nyttjandet av naturen genom friluftsliv och turism ska ske på ett långsiktigt hållbart sätt och inom den ram som olika bevarandemål sätter (se kommunens lokala mål enligt Agenda 21).

Falsterbo 2012-06-15

För Falsterbonäsets Naturvårdsförening

David Carlson
ordförande

Falsterbonäsets Naturvårdsförening, Box 32, 239 21 Skanör